

TRI EUHARISTIJSKE MOLITVE ZA MISE S DJECOM

Biskupska konferencija Jugoslavije odobrila je na zasjedanju u Zagrebu dne 14. svibnja 1976. prijevod triju euharistijskih molitava za mise s djecom. Sveti zbor za bogoštovlje potvrdio je taj prijevod i uporabu za hrvatsko jezično područje dne 13. srpnja 1976. (Prot. CD 662/76; usp. »Notitae« 121—122 (1976) 306). Dopuštanjem Sv. Oca Pavla VI. nove euharistijske molitve daju se *ad experimentum* do konca 1980. godine.

Nove euharistijske molitve velika su novost u našem liturgijskom repertoaru. Ta novost nas uvjerava da liturgijska obnova nije završena, da u stvari nikada i ne može biti završena. Liturgija je proces a ne statika. Predvođena tim načelom, što ga je na svoj način proklamirao Drugi vatikanski sabor, Crkva nam pruža ono što je sve do nedavno bilo gotovo nezamislivo u katoličkoj liturgiji. Pri tom naročito mislimo na stvaranje novih euharistijskih molitava (kanona).

Uz četiri postojeće euharistijske molitve, koje su po sadržaju i obliku više namjenjene odraslima, sastavljene su tri euharistijske molitve prilagođene djeci. Time će se djeca uključiti i u ovaj središnji dio misnih slavlja.

Glavno obilježje novih euharistijskih molitava za djecu jest jednostavnost i bolja mogućnost aktivnog sudjelovanja. Jednostavno izrečen duboki teološki sadržaj i često upadanje s poklicima sa strane djece, čini ove molitve dostupne duhovnom i intelektualnom uzrastu djece. Svaka od tih molitava ima svoje osobitosti.

Prva euharistijska molitva je najjednostavnija. Po sadržaju je opečnute naravi, tj. izražava poznatu teologiju euharistijskih molitava. Uz prefaciju, koja biranim riječima izražava zahvalnost i hvaljenje Boga, ova prva euharistijska molitva naročito ocrta Očevu dobrotu i poslanje »ljubljenog Sina Isusa«. Zbog svoje jednostavnosti ova je molitva prikladna za *redovita* misna slavlja s djecom. Poklik *Svet* podjeljen je u tri dijela. Iza posvetnih riječi postoji još jedan poklik, a izražava sadržaj anamneze što ga izgovara zajednica djece.

Druga euharistijska molitva po sadržaju je pomirenjskog obilježja. U njoj se naglašeno govori o ljubavi koju nas je naučio Gospodin Isus. Ta ljubav je temelj za našu ljubav prema Bogu i prema ljudima. Po njoj je Krist došao »iz ljudskog srca iščupati zlo«, ono zlo koje je zapreka istinskoj ljubavi. Takav sadržaj ovu euharistijsku molitvu čini prikladnom za dane kada se obavlja sakrament pomirenja djece.

Treba još reći da je ova molitva dinamičnija od druge dvije. Djeca se čak dvanaest puta uključuju s poklikom u cvu molitvu. Takvo obilježje može mnogo pomoći razvijanju smisla za aktivno sudjelovanje djece u misi.

Treća euharistijska molitva raspolaže s mogućnostima preinake s obzirom na različita liturgijska vremena i za prvu pričest. Ta mogućnost djelomično mijenja sadržaj ove euharistijske molitve. Tako se ova molitva može zgodno upriličiti u vazmeno i božićno vrijeme te za prvu pričest i nedjelje kroz godinu. Poklici su u ovoj euharistijskoj molitvi manje brojni, što smatramo nedostatkom, tim više što je predviđeno da se relativno često moli. U stvari, postoji samo

jedan poklik koji se ponavlja tri puta, i to iza posvetnih riječi (Dobri Bože tebi hvala). Ponavljanjem tog poklika htjelo se djeci pomoći da bolje shvate hvalbeno obilježje euharistijske molitve.

Nove euharistijske molitve traže pripremu predvoditelja i djece. Bilo bi veoma korisno da se djeci održi nekoliko kateheza o tim molitvama. Možda bi sadržaj i oblik novih euharistijskih molitava mogao poslužiti kao dobar materijal za dio pripreme što se traži za prvu pričest, prvu ispovijed i krizmu, posebno uvodne napomene koje se u dvadesetpet točaka iznose uz izdanje ovih molitava (Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1977.). Smatramo da bi na taj način liturgija više ulazila u nazor vjere koji se pruža vjeroučenicima.

Zahvalni smo našim biskupima što su od Svete stolice molili dozvolu za uporabu svih triju euharistijskih molitava, iako je od Svetog zbora za bogoštovlje bilo rečeno da svaka biskupska konferencija može izabrati *samo jednu* euharistijsku molitvu za mise s djecom i jednu o pomirenju (usp. Dekret o euh. molitvama za mise s djecom, br. 2). Smijemo također izraziti nadu da će se naši biskupi založiti za stvaranje novih euharistijskih molitava i za mise s odraslima. Neki drugi narodi su u tome već obogaćeni.

B Š

NASTOJANJE ŠVICARSKOJE BISKUPSKOJE KONFERENCIJE OKO LITURGIJSKE IZOBRAZBE SVEĆENIKA

Nisu se ispunile sve nade koje su bile povezane s obnovljenom liturgijom. To potvrđuju izvjesne poteškoće i napetosti. Zbog toga je švicarska Biskupska konferencija prihvatila poticaj svoje liturgijske komisije te sazvala na jedan sastanak sve odgovorne za izobrazbu i permanentno obrazovanje dušobrižnika. Pri kraju 1977. god. naime sastali su se u bogoslovskom sjemeništu u Luzernu članovi Biskupske konferencije i liturgijske komisije s upraviteljima sjemeništa, dekanima, odnosno rektorima teoloških fakulteta, profesorima liturgike i drugim odgovornima za permanentno obrazovanje dušobrižnika.

Raspravljalo se najprije o pitanju: da li se poteškoće koje su u vezi s koncilskom liturgijskom obnovom i pastoralom sakramenata zaista mogu svesti na nedovoljnu pripremu dušobrižnika, bilo tokom teološkog studija bilo u praktičnom radu? Oni učesnici koji polaze od prakse i koji su više suočeni s vjernicima na terenu tvrde da bi trebalo poboljšati liturgijsku naobrazbu.

Suglasili su se da se za sve poteškoće ne može okriviti obnovljenu liturgiju. Napetosti su u liturgiji često puta proizvod razvoja teologije i egzegeze. Liturgijska reforma i valorizacija Božje riječi dolaze upravo u ono vrijeme kad su se dogmatika i biblijska znanost nalazile u previranju. Tome također treba još pridodati i promjene u ljudskom društvu.

Činjenično stanje

Zašto obnovljena liturgija nije mogla do sada ispuniti očekivanja koja su u nju bila postavljena? O tom je pitanju bilo govora u kratkim referatima, u radu po grupama i u zajedničkim diskusijama. Rasprava o tom pitanju donijela je različite rezultate.

Ne može se reći da je manjak na dobroj volji liturga, ali od mnogih se previše zahtijevalo. Velik broj svećenika primio je liturgijsku i duhovnu naobrazbu prije Koncila. Oni su tada naučili »*misu čitati*«, pa je i danas »čitaju« na narodnom jeziku kao što su je i prije čitali na latinskom jeziku. Kod nekih pak nije u